origo.hu : 2009. június 3., szerda, 10:12

Jogos érdekvédelem vagy lopás, önbíráskodás? - ellentmondásos a Vállalkozások Érdekvédelmi Szövetségéhez (VÉSZ) köthető akciók megítélése.

A szervezet épületbontással, ajtók, tükrök, törölközőszárítók és vécétartályok felpakolásával torolja

Ajtó nélkül tátongó bejáratok, mosdókagylótól és törölközőszárítótól megfosztott hotelszobák, egy halo

A VÉSZ-t tavaly, 2008. szeptember 15-én jegyezték be a fővárosi bíróságon, és nem kellett hozzá sok

Éliás Ádám, a VÉSZ elnöke a szegedi bontásnál

A VÉSZ erre a problémára találta ki azt a megoldást, hogy "tulajdonvisszavételi akciókkal" gyakorol nyomást a fizetni vonakodó cégekre. Bár az alapszabályban nincs szó ilyen megkötésről, a VÉSZ-be főként építkezési vállalkozások léptek be. Tulajdonvisszavétel alatt így jobbára épület-alkatrészek elvitelét kell érteni. Igaz, erre csak akkor kerül sor, ha a sokszor hónapokon át tartó egyeztetések, tárgyalások nem hoznak eredményt - állítja Éliás Ádám, a VÉSZ elnöke.

"Nem szeretjük az óvatoskodást"

Éliás maga is építkezési vállalkozó volt, a Tető és Szféra Kft. vezetője. A szövetséget az után alapította, hogy saját bőrén tapasztalta meg az általa rablásnak nevezett nem fizetést. Eleinte barátok, ismerősök kezdtek érdeklődni, később Éliás cikkben hirdette meg nyilvánosan a terveit, és egyre többen csatlakoztak. Induláskor 16-18 cég tartozott a VÉSZ-hez, mára fölötte vannak a hetvennek - közölte Éliás. A szövetség nevében nem véletlenül szerepelnek vállalkozások és nem vállalkozók: a VÉSZ-t nem csak a belépett cégek vezetői alkotják, a cégek teljes gárdája - a titkárnőktől a munkáscsapatokig - őket erősíti. Így nem okoz gondot, hogy egy-egy akción több tucat - a híradásokban aktivistának nevezett - erős férfi vonuljon fel.

Éliás saját cége időközben bedőlt: nem kapott több megrendelést, sőt egyes megkötött szerződések sem teljesültek - mondta a VÉSZ elnöke. "Világos volt, hogy ha a cégem megmentésére figyelek, akkor a VÉSZ-ből nem lesz semmi. Ez volt az ára". A VÉSZ minden tagjától elvárja az elkötelezettséget. Volt olyan cég, amely attól tette függővé a csatlakozását, hogy a gazdaság szereplői hogyan fogadják a kezdeményezést. A szervezet végül nem fogadta soraiba ezt a vállalkozást. "Mi nem szeretjük az óvatoskodást" - jelentette ki Éliás. Az aggodalom szerinte végül egyébként is alaptalannak bizonyult. A Tető és Szféra Kft-n kívül más, a VÉSZ-hez tartozó céget nem bojkottáltak. "Nekem kellett előtérbe állnom, hogy én fogjam fel a problémákat. Másról eleinte nem volt köztudott, hogy a VÉSZ tagja, amikor meg az lett, akkor inkább erősítette a cégeket" - állítja a szervezet elnöke.

Rajtaütés a hévízi szállodában

A tulajdonvisszavételi akció először mindig jelképes jellegű, és az esetek több mint felében így is sikerült elérni Éliás szerint, hogy a tartozást kiegyenlítse a nem fizető cég. Volt olyan, hogy 185 nyílászárót nem fizettek ki, elvittünk 5-6 ot, és ez elég is volt, nem kockáztatták, hogy többet is elvigyünk - említett példát.

A második akciót már nem úszsa meg ilyen olcsón a VÉSZ-szel konflikusba keveredett cég. Éliás szerint mostanáig csak egyetlen cég - a ForHotels Group - tapasztalta meg, mit jelent, ha a szövetség bekeményít. A hévízi Hotel Fitben először március közepén jelentek meg az aktivisták, és elvittek három folyosói erkélyajtót - mondta el az [origo]-nak a szálloda igazgatója, Tímár Edina. Tímár szerint az ügy előzménye, hogy 2008 elején felújították a hotelt, és a VÉSZ-hez tartozó fővállalkozótól, a City Galéria Kft-től visszatartotta a neki járó pénz 10 százalékát a tulajdonos elmaradt munkálatokra, minőségi kifogásokra és a garanciális

javításokra hivatkozva. "Szakértői vélemények készültek a hibákról, folyamatos egyeztetések voltak, de a fővállalkozó nem bírta kivárni ezek végét" - állítja a szálloda igazgatója.

Május 19-én visszatért a VÉSZ a szállodába. Néhányan aktivista vendégként jelentkezett be, és a saját szobájukban elkezdték szétszerelni a szanitereket, másnap csatlakozott hozzájuk még negyven-ötven ember, és mosdókagylókat, vécétartályokat, törölközőszárítókat, bejárati ajtókat vitte el - sorolta Tímár. A VÉSZ fellépésének alapja az alapszabályuk szerint az, hogy a vállakozás jogosult a kiszállított termék és az elvégzett munka ellenértékére, és mindez az ő tulajdona mindaddig, amíg a megrendelő hiánytalanul ki nem fizeti. A szállodaigazgató szerint viszont Hévízről olyan tárgyakat is elvittek, amelyek egyértelműen a szállodáéi voltak, évekkel a felújítás előtt szerezték őket. Éliás ezt tagadja. Szerinte annyi történt, hogy "túlbuzgó emberek elkezdtek bútorokat kipakolni", de azokat ő azonnal visszavitette. A szálloda feljelentésére viszont nagy értékű lopás, 2 millió forintot meghaladó kár miatt nyomozást indított a rendőrség.

"Rettenetes" akcióval fenyeget a VÉSZ

Márciusban kapta meg a VÉSZ-től az első figyelmeztését a Coral Holding Zrt. is, amelyre a budapesti City Center Park társasház miatt haragudtak meg még 2008 novemberében. Az építkezésen a vasbeton és daruzási munkákat a Totem Kft végezte, ennek alvállalkozójaként dolgozott ott a VÉSZ tagja, a Papp Betonacél Kft. is. A Totemet időközben felszámolták, és a Papp Betonacél a Coral Holdingon akartana behajtani a Totem tartozását, az elvégzett munkák árát. A Coral Holding az [origo] megkeresésére azt közölte, hogy a cég teljesen független a Totemtől, ők teljes körűen elszámoltak velük, így "elképesztőnek" tartják, hogy a VÉSZ szerint nekik kéne fizetniük a Papp Betonacélnak. Miután nem sikerült megegyezni, a VÉSZ aktivistái március 12-én elvitték a társasház tűzálló bejárati ajtaját. Az okozott kár a Coral Holding szerint 600 ezer forint.

A cég feljelentést tett lopás és rongálás miatt, polgári peres eljárásokat indított a VÉSZ ellen, sőt a Fővárosi Főügyészségen kezdeményezték a VÉSZ feloszlatását is arra hivatkozva, hogy a szervezet tevékenysége során bűncselekményt követett el. "A hévízi hotel kicsi dolog volt ahhoz képest, ami várható a Coral Holdingnál. Rettenetes akcióra kell számítson" - fogadkozott a VÉSZ elnöke, aki szerint csak ürügy, hogy a Coral Holding rég felbontotta a szerződést a Totemmel. "Ezzel az ürüggyel kisemmizik azokat a cégeket, amelyek véres munkájukkal megcsinálták azt az épületet" - mondta Éliás.

A bútorok, berendezések elszállítása az önbíráskodás kérdését is felvethetik az [origo] által megkérdezett büntetőjogász, Tóth Mihály szerint. A VÉSZ eljárásának jogosságát csak a konkrét szerződések ismeretében lehetne megítélni, mert egy cég akkor jogosult az általa beépített dolgok elszállítására, ha nem fizették ki munkája ellenértékét, és ha zálogjoga van a beépített dolgokra vonatkozóan - magyarázta a büntetőjogász. Sem a Coral Holding, sem a hévízi hotel nem enged a VÉSZ követeléseinek a lezajlott akciók hatására. Éliás szerint viszont az erőteljes fellépés arra is jó, hogy újabb konfliktusoknál a problémás megrendelő már tudja, mire számíthat, ha ujjat húz a VÉSZ-szel, és jobban hajlik a megegyezésre. "Nagyon megváltozott a légkör" - mondta Éliás.

A VÉSZ törvénymódosításért is lobbizik: azt szeretnék, hogy ha egy vállalkozót nem fizet ki a megrendelője, akkor térítsék vissza az adót azon számlák után, melyeket a megrendelők nem fizettek ki a vállalkozóknak. Ezért demonstráltak a VÉSZ aktivistái május 20-án az APEH Váci úti épülete előtt: építési törmeléket tornyoztak fel a bejáratnál. "Egyszer csak szóltak, hogy jönnek és lepakolnak" - mondta az [origo]-nak az APEH szóvivője. Az adóhatóság szerint nincs jogszabályi lehetőség áfa-visszatérítésre a kifizetett számlák után, így az APEH-nél fölösleges tüntetni: nem tehetnek semmit.

Feljelentett politikus, ketrecharcra hívott rendőr

A VÉSZ tevékenysége már régen nem csak a vállalkozások érdekképviseletéről szól. Meglévő erőforrásaikkal, embereikkel bekapcsolódtak az otthonvesztés elleni küzdelembe: árveréseket és kilakoltatásokat próbálnak megakadályozni. Éliás szerint előfordult, hogy miattuk fel kellett függeszteni árverést: "Megmagyaráztuk a pribékeknek, hogy nem lesz sétagalopp, nem fognak hozzájutni a lakáshoz." A VÉSZ Gyorsreagálású Önvédelmi Zónák szervezésébe fogott országszerte. Ezek lényege, hogy az adott lakóterületen riadóláncszerűen értesítsék egymást az emberek. Ha hírét veszik, hogy kilakoltatás készül, menjenek a helyszínre, és kergessék el a kilakoltatókat.

"Képzelje el, hogy ott van 50-70 dühös férfi, akik nagyon elszántak, de fegyelmezettek is, és ott van 5-6 martalóc. Nem szükséges semmiféle erő alkalmazása, hogy megértsék: itt célszerűtlen bármiféle fellépés" - magyarázta a VÉSZ elnöke. A szervezet alapelve a lehető legnagyobb erő felmutatása és a lehető legkisebb erő alkalmazása, de azért nem utasítják el a fizikai erő bevetését sem, ha nem látnak más megoldást. A VÉSZ eddig 20-25 kilakoltatásnál jelent meg. Éliás szerint ezek "precedensjellegű akciók voltak", "a legfontosabb, hogy a társadalom felébredt".

A kilakoltatás-ellenes akcióik miatt is összetűzésbe került a VÉSZ a rendőrséggel, amely karhatalmi segítséget ad a jogerős döntés alapján történő kilakoltatásokhoz. Éliás szerint például május 13-án Győrött egy 57 éves asszony kilakoltatásakor "csúnyán viselkedett" a rendőrség, földre teperték a nőt. A rendőrség tagadta, hogy bántalmazták volna az asszonyt, a VÉSZ azonban a nőnek hitt. "A VÉSZ harcművész válogatottja szabályos ketrecharcra hívta ki ezt a rendőrt" - mondta Éliás. A ketrecharcból végül nem lett semmi, a VÉSZ elnöke szerint azért maradt el a megmérkőzés, mert tudomásuk szerint az érintetett rendőrt felfüggesztették.

A VÉSZ időről-időre más ügyekbe is belekap: tavaly csatlakoztak a Hospinvest elleni tiltakozássorozathoz, és az egri kórház visszafoglalásával fenyegetőztek. Ezt a fenyegetést végül a betegek érdekére tekintettel nem váltották be Éliás szerint. Idén márciusban feljelentést tettek Podolák György országgyűlési képviselő ellen, mert a gazdasági bizottság egyik februári ülésén szerintük valótlan adatokat rögzített a jelenlévők számáról a jegyzőkönyvbe.

"Ezeket se terveztük, hanem az élet hozta elénk" - válaszolta az [origo]-nak Éliás arra a kérdésre, tervezik-e, hogy tovább bővítik ténykedési körüket. "Az élet kihívásai elől nem lehet elfordulni. Amiben az ember lelkiismerete meg kelll hogy szólaljon, az ellen fel fogunk lépni. Különösen, hogy ilyen hatalmas, jól szervezett erőnk van."

A cikket az alábbi címen találja az [origo]-ban:

http://www.origo.hu/itthon/20090602-vallalkozasok-erdekvedelmi-szervezet-a-vesz-tevekenysege-es-celjai.html